

ยุทธศาสตร์ชาติ

๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

พร้อมหัวข้อเรื่อง
ทุกมาตรา

รวมกฎหมาย
ยุทธศาสตร์ชาติ
และถาม-ตอบ
ในเล่ม

ฉบับสมบูรณ์

รวบรวมโดย : บุณร่วม เทียมจันทร์ อดีตอธิบดีอัยการฯ
ศรัณญา วิษชาธรรม ทนายความชั้น ๑ น.บ.,น.บ.ท.,น.ม.

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

พร้อมหัวข้อเรื่องทุกมาตรา ฉบับสมบูรณ์

รวบรวมโดย

บุญร่วม เทียมจันทร์

อดีตอธิบดีอัยการฯ

ศรัณญา วิชาธรรม

ทนายความชั้น ๑ น.บ.,น.บ.ท.,น.ม.

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) พร้อมหัวข้อเรื่องทุกมาตรา ฉบับสมบูรณ์

รวบรวมโดย บุญร่วม เทียมจันทร์, ศรัญญา วิชาธรรม

ISBN 978-616-381-143-1

ราคา 179 บาท

จัดทำโดย บริษัท อินส์ปัล จำกัด

สำนักพิมพ์ THE LAW GROUP

379/13 เอกมัยคอมเพล็กซ์ ถ.สุขุมวิท 63

แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทร. 084-875-5868, 089-200-1303

E-mail : dp_publish@hotmail.com

www.inspal.co.th

จัดจำหน่ายโดย บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้

เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทร. 02-826-8000 โทรสาร 02-826-8999

www.se-ed.com

คำนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ ก็คือ เป้าหมายหรือเข็มทิศในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในหลักปรัชญาที่ว่าให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ยุทธศาสตร์ชาติเกิดขึ้นตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติขึ้น โดยยุทธศาสตร์ชาติแบ่งเป็น ๖ ด้านด้วยกัน

- (๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- (๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- (๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้นมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้จัดทำร่างยุทธศาสตร์เสร็จแล้ว ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติแล้วเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
ตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเสมือนเข็มทิศในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นตามที่รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดไว้
ดังนั้น ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับกฎหมาย นักการเมือง ข้าราชการ
รัฐวิสาหกิจ บุคคลที่จะต้องสอบคัดเลือกแข่งขันเข้ารับราชการหรือ
รัฐวิสาหกิจ หรือทำงานในองค์กรต่างๆ รวมทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา
และประชาชนทั่วไปจะต้องมีความรู้เรื่องยุทธศาสตร์ชาติเหล่านี้ เพราะ
ย่อมจะมีผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชนทุกคนจากยุทธศาสตร์ชาติ
ฉบับแรกของไทยฉบับนี้

ผู้รวบรวมมีความภูมิใจที่ได้จัดทำหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อ
ประชาชน

ด้วยความเคารพ

บุญร่วม เทียมจันทร์
ศรัณญา วิชาวรรณ

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มั่นคง

- มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
- สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

มั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง กระทั่งเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน
- มีความสมบูรณ์ในทุกพื้นที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและทุนอื่นๆ

ยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก
- ความสำเร็จวัดด้วยดัชนีชี้วัดที่ครอบคลุม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทฤษฎีสามห่วงโซ่คุณค่าที่มีประสิทธิภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Thailand's Vision (2037)

Thailand to become

“a developed country with security, prosperity and sustainability in accordance with the Sufficiency Economy Philosophy”

Security

- The nation enjoys solidarity and is resilient to both internal and external threats and changes, with established social, economic, environmental, and political security.
- National sovereignty is secured.
- People live in harmony and unity. Their lives are secured in terms of occupations, income, housing, as well as safety of life and property.
- The country has food, energy, and water resources security.

Prosperity

- The country enjoys constant economic growth and becomes a high-income economy with decreased development disparity. Citizens benefit from development on an equal basis.
- The country has considerable economic competitive capacity and develops its economy and society of the future to promote regional connectivity in terms of transport and logistics, production, trading, and investment.
- The country has all of the necessary capital for continuous development including human capital, intellectual capital, financial capital, and so forth.

Sustainability

- Development should promote constant growth in terms of people's income and quality of life in an eco-friendly manner without exploitation of natural resources.
- Production and consumption are conducted on an environmentally-friendly basis and in line with regulations recognized by the global community.
- People embrace social responsibility with a focus on sustainable public interest. All sectors uphold and follow the Sufficiency Economy Philosophy.

เป้าหมายภาพ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสังคมแห่งชาติ

สารบัญ

	มาตรา	หน้า
พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ		
พ.ศ. ๒๕๖๐	๑-๔	๒๒
หมวด ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ	๕-๑๑	๒๕
หมวด ๒ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ	๑๒-๒๒	๓๒
หมวด ๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล	๒๓-๒๗	๓๙
บทเฉพาะกาล	๒๘-๒๙	๔๓
ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)		๔๘
ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)		๕๐
คำนำ		๕๑
สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ		
๑. บทนำ		๕๓
๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ		๕๕
๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย		๖๓
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ		๖๘
๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง		๗๐
๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		๗๐
๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์		๗๑
๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		๗๒
๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		๗๒
๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ		๗๓
ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง		
๑. บทนำ		๗๔
๒. เป้าหมาย		๗๗
๓. ตัวชี้วัด		๗๗
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง		๗๘
๔.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ		๗๘

๔.๑.๑	การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วน ให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่อง ความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา	๗๘
๔.๑.๒	การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อ สถาบันหลักของชาติ	๗๙
๔.๑.๓	การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	๘๐
๔.๑.๔	การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกัน และจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ	๘๑
๔.๒	การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	๘๒
๔.๒.๑	การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน	๘๒
๔.๒.๒	การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่	๘๓
๔.๒.๓	การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวร ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	๘๔
๔.๒.๔	การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทาง ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล	๘๕
๔.๓	การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ	๘๖
๔.๓.๑	พัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการ อย่างมีประสิทธิภาพ	๘๖
๔.๓.๒	พัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพบกและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษา อธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ	๘๗
๔.๓.๓	พัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและ การบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ	๘๘

๔.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ	๘๙
๔.๔.๑ การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อม ระหว่างประเทศ	๘๙
๔.๔.๒ การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค	๙๐
๔.๔.๓ การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ	๙๑
๔.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม	๙๒
๔.๕.๑ การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม	๙๒
๔.๕.๒ การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวย ต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่นๆ	๙๓
๔.๕.๓ การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง	๙๔

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑. บทนำ	๙๕
๒. เป้าหมาย	๙๘
๓. ตัวชี้วัด	๙๘
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	๙๙
๔.๑ การเกษตรสร้างมูลค่า	๙๙
๔.๑.๑ เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่	๙๙
๔.๑.๒ เกษตรปลอดภัย	๑๐๐
๔.๑.๓ เกษตรชีวภาพ	๑๐๑
๔.๑.๔ เกษตรแปรรูป	๑๐๒
๔.๑.๕ เกษตรอัจฉริยะ	๑๐๓
๔.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	๑๐๕
๔.๒.๑ อุตสาหกรรมชีวภาพ	๑๐๕
๔.๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร	๑๐๖
๔.๒.๓ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์	๑๐๗
๔.๒.๔ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์	๑๐๘
๔.๒.๕ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ	๑๐๙

๔.๓	สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว	๑๑๐
๔.๓.๑	ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	๑๑๑
๔.๓.๒	ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ	๑๑๒
๔.๓.๓	ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย	๑๑๓
๔.๓.๔	ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ	๑๑๔
๔.๓.๕	ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค	๑๑๕
๔.๔	โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก	๑๑๖
๔.๔.๑	เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ	๑๑๗
๔.๔.๒	สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ	๑๑๘
๔.๔.๓	เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ	๑๑๙
๔.๔.๔	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่	๑๒๐
๔.๔.๕	รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค	๑๒๑
๔.๕	พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่	๑๒๓
๔.๕.๑	สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ	๑๒๓
๔.๕.๒	สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน	๑๒๔
๔.๕.๓	สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด	๑๒๕
๔.๕.๔	สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล	๑๒๖
๔.๕.๕	ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ	๑๒๗
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		
๑.	บทนำ	๑๒๙
๒.	เป้าหมาย	๑๓๑
๓.	ตัวชี้วัด	๑๓๒
๔.	ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	๑๓๒
๔.๑	การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	๑๓๒
๔.๑.๑	การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว	๑๓๒
๔.๑.๒	การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	๑๓๒
๔.๑.๓	การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา	๑๓๓
๔.๑.๔	การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	๑๓๓
๔.๑.๕	การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ	๑๓๓
๔.๑.๖	การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมของคนในสังคม	๑๓๔

๔.๑.๗	การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	๑๓๔
๔.๒	การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	๑๓๔
๔.๒.๑	ช่วงการตั้งครุฑ/ปฐมวัย	๑๓๕
๔.๒.๒	ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น	๑๓๕
๔.๒.๓	ช่วงวัยแรงงาน	๑๓๖
๔.๒.๔	ช่วงวัยผู้สูงอายุ	๑๓๖
๔.๓	ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑	๑๓๗
๔.๓.๑	การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑	๑๓๗
๔.๓.๒	การเปลี่ยนโฉมบทบาท 'ครู' ให้เป็นครูยุคใหม่	๑๓๘
๔.๓.๓	การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา ในทุกระดับ ทุกประเภท	๑๓๘
๔.๓.๔	การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต	๑๓๙
๔.๓.๕	การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทย ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก	๑๔๐
๔.๓.๖	การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้ โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม	๑๔๐
๔.๓.๗	การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการ ระดับนานาชาติ	๑๔๐
๔.๔	การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย	๑๔๑
๔.๔.๑	การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ	๑๔๑
๔.๔.๒	การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความ สามารถพิเศษผ่านกลไกต่างๆ	๑๔๒
๔.๔.๓	การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มี ความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ	๑๔๒
๔.๕	การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	๑๔๓
๔.๕.๑	การสร้างความรู้ด้านสุขภาวะ	๑๔๓

๔.๕.๒	การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ	๑๔๓
๔.๕.๓	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี	๑๔๓
๔.๕.๔	การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	๑๔๔
๔.๕.๕	การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้าง สุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่	๑๔๔
๔.๖	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	๑๔๕
๔.๖.๑	การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย	๑๔๕
๔.๖.๒	การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๑๔๖
๔.๖.๓	การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน	๑๔๖
๔.๖.๔	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๑๔๗
๔.๗	การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคม และพัฒนาประเทศ	๑๔๘
๔.๗.๑	การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐาน ให้กลายเป็นวิถีชีวิต	๑๔๘
๔.๗.๒	การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ	๑๔๘
๔.๗.๓	การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ	๑๔๙
๔.๗.๔	การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา	๑๔๙

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๑.	บทนำ	๑๕๑
๒.	เป้าหมาย	๑๕๓
๓.	ตัวชี้วัด	๑๕๓
๔.	ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	๑๕๔
๔.๑	การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ	๑๕๔
๔.๑.๑	ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก	๑๕๔
๔.๑.๒	ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๕๔
๔.๑.๓	กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร	๑๕๕

๔.๑.๔	เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงาน ฝีมือที่มีคุณภาพ และความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน	๑๕๕
๔.๑.๕	สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและ เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม	๑๕๖
๔.๑.๖	ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือ กลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง	๑๕๗
๔.๑.๗	สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส	๑๕๗
๔.๑.๘	สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมอย่างทั่วถึง	๑๕๘
๔.๒	การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี	๑๕๙
๔.๒.๑	พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค	๑๕๙
๔.๒.๒	กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่างๆ	๑๕๙
๔.๒.๓	จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพ และปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัย และแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต	๑๖๐
๔.๒.๔	ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหาร งานในระดับภาคกลุ่มจังหวัด	๑๖๐
๔.๒.๕	สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	๑๖๑
๔.๒.๖	การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่	๑๖๑
๔.๓	การเสริมสร้างพลังทางสังคม	๑๖๒
๔.๓.๑	สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม	๑๖๒
๔.๓.๒	การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ	๑๖๓
๔.๓.๓	สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน	๑๖๓
๔.๓.๔	ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและ บทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม	๑๖๔

๔.๓.๕ สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม	๑๖๔
๔.๓.๖ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล	๑๖๕
๔.๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น ในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง	๑๖๕
๔.๔.๑ ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ	๑๖๕
๔.๔.๒ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเอง และการพึ่งพากันเอง	๑๖๖
๔.๔.๓ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน	๑๖๗
๔.๔.๔ สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน	๑๖๗

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. บทนำ	๑๖๘
๒. เป้าหมาย	๑๗๐
๓. ตัวชี้วัด	๑๗๐
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑๗๑
๔.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว	๑๗๑
๔.๑.๑ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	๑๗๑
๔.๑.๒ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ในและนอกถิ่นกำเนิด	๑๗๑
๔.๑.๓ อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ	๑๗๓
๔.๑.๔ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑๗๓
๔.๑.๕ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน	๑๗๔
๔.๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล	๑๗๖
๔.๒.๑ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล	๑๗๖
๔.๒.๒ ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งทั้งระบบ	๑๗๗

๔.๒.๓	ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเล ได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบาย การจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม	๑๗๘
๔.๒.๔	พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเล ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑๗๙
๔.๓	สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ	๑๘๐
๔.๓.๑	ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	๑๘๐
๔.๓.๒	มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหาย จากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๑๘๐
๔.๓.๓	มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของภาครัฐและภาคเอกชน	๑๘๑
๔.๓.๔	พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ	๑๘๑
๔.๔	พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง	๑๘๒
๔.๔.๑	จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่ อนุรักษ์ตามศักยภาพ และความเหมาะสมทาง ภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ	๑๘๒
๔.๔.๒	พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการ ตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน	๑๘๓
๔.๔.๓	จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตาม มาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล	๑๘๓
๔.๔.๔	สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน	๑๘๔
๔.๔.๕	พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น	๑๘๕

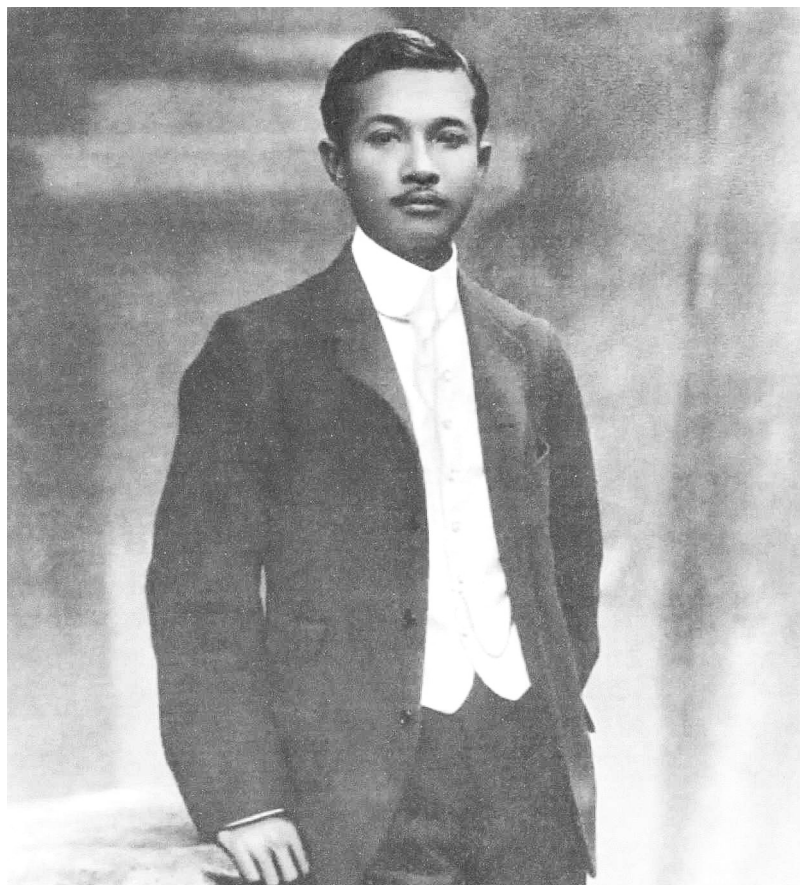
๔.๔.๖ เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกัน โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ	๑๘๕
๔.๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑๘๖
๔.๕.๑ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ	๑๘๖
๔.๕.๒ เพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำ อย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล	๑๘๗
๔.๕.๓ พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑๘๘
๔.๕.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้น ของการใช้พลังงาน	๑๘๙
๔.๕.๕ พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหาร ของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร	๑๘๙
๔.๖ ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ	๑๙๐
๔.๖.๑ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย	๑๙๐
๔.๖.๒ พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม	๑๙๑
๔.๖.๓ จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วมด้านการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ	๑๙๒
๔.๖.๔ พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล	๑๙๓

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. บทนำ	๑๙๔
๒. เป้าหมาย	๑๙๖
๓. ตัวชี้วัด	๑๙๖

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	๑๙๗
๔.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส	๑๙๗
๔.๑.๑ การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค	๑๙๗
๔.๑.๒ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่างๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้	๑๙๘
๔.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่	๑๙๘
๔.๒.๑ ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ	๑๙๘
๔.๒.๒ ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ	๑๙๙
๔.๒.๓ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ	๒๐๐
๔.๓ ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ	๒๐๐
๔.๓.๑ ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม	๒๐๐
๔.๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ	๒๐๑
๔.๓.๓ ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล	๒๐๑
๔.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย	๒๐๒
๔.๔.๑ องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ	๒๐๒
๔.๔.๒ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย	๒๐๒
๔.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ	๒๐๓
๔.๕.๑ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม	๒๐๓
๔.๕.๒ บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ	๒๐๔

๔.๖	ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๒๐๔
๔.๖.๑	ประชาชนและภาคีต่างๆ ในสังคมร่วมมือกัน ในการป้องกันกาทุจริต และประพฤติมิชอบ	๒๐๕
๔.๖.๒	บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	๒๐๕
๔.๖.๓	การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพ มีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้	๒๐๖
๔.๖.๔	การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ	๒๐๖
๔.๗	กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ และมีเท่าที่จำเป็น	๒๐๖
๔.๗.๑	ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสม กับบริบทต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลง	๒๐๗
๔.๗.๒	มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น	๒๐๗
๔.๗.๓	การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	๒๐๘
๔.๘	กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค	๒๐๘
๔.๘.๑	บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพ และยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม	๒๐๙
๔.๘.๒	ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุก ร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง	๒๐๙
๔.๘.๓	หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน	๒๑๐
๔.๘.๔	ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม	๒๑๐
๔.๘.๕	พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา	๒๑๑

“คนเราควรจะให้
ควรกินพอประมาณ
ควรช่วยเหลือคนอื่น
ควรจะใช้

แต่ไม่ควรจะขออะไรจากผู้อื่น
ไม่ควรจะมากเกินไปถึงกับท้องถิ่น
ไม่ใช่เหยียบย่ำ
ไม่ควรคิดเป็นนายคน”

กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์
พระบิดาแห่งกฎหมายไทย